

LEGE nr. 88 din 17 decembrie 1993 *** Republicat

privind acreditarea instituțiilor de învățământ superior și recunoașterea diplomelor

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 552 din 11 noiembrie 1999

Data intrării în vigoare 11-11-1999

Notă *) Republicată în temeiul art. II din Legea nr. 144 din 27 iulie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 361 din 29 iulie 1999, dându-se textelor o noua numerotare.

Legea nr. 88 din 17 decembrie 1993 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 27 decembrie 1993.

Capitolul 1 Dispoziții generale

Articolul 1

Instituțiile de învățământ superior se înființează prin lege.

Articolul 2

(1) Instituțiile de învățământ superior funcționează pe principiul nonprofit, în conformitate cu criteriile și standardele de evaluare academică și acreditare prevăzute prin lege.

(2) Instituțiile de învățământ superior sunt, în condițiile legii, universități, institute, academii de studii și altele similare.

Articolul 3

(1) Procesul de acreditare a instituțiilor de învățământ superior cuprinde două faze:

a) autorizarea de funcționare provizorie, care acorda dreptul de organizare a admiterii și de desfășurare a procesului de învățământ;

b) acreditarea, care acorda și dreptul de a organiza examen de licență, de diploma sau, după caz, de absolvire și de a emite diplome recunoscute de Ministerul Educației Naționale.

(2) Asigurarea calității procesului de învățământ se face prin evaluare periodică.

(3) Evaluarea se face la nivelul specializărilor universitare și/sau la nivelul structurilor instituționale. Evaluarea la nivelul structurilor instituționale se face pentru departamente, colegii, facultăți și/sau instituții de învățământ superior.

(4) Procesul de evaluare academică se realizează prin evaluare internă, în cadrul instituției respective, și prin evaluare externă realizată de către Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare, potrivit legii.

Articolul 4

(1) În vederea evaluării și acreditării instituțiilor de învățământ superior, pentru asigurarea calității procesului de învățământ, se înființează Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare, sub control parlamentar. Consiliul are în subordine comisii de evaluare pe domenii, profiluri și/sau specializări.

(2) Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare este constituit din 19-21 membri și este numit de Parlament, la propunerea Guvernului.

(3) Lista cuprinzând candidații pentru Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare este alcătuită de către Ministerul Educației Naționale pe baza propunerilor senatelor instituțiilor acreditate și se face publică. Contestațiile la aceasta listă se depun la Ministerul Educației Naționale în termen de 15 zile de la publicare. După rezolvarea contestațiilor, Ministerul Educației Naționale definitivează lista cuprinzând candidații și o înainteaază Guvernului.

(4) Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare se reînnoiește o dată la 4 ani cu o treime din numărul membrilor săi.

(5) Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare este format din persoane recunoscute pentru competența profesională, probitate morală și imparțialitate.

(6) Președintele, vicepreședintele și secretarul Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare sunt aleși de consiliu, dintre membrii săi, la propunerea ministrului educației naționale.

(7) Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare stabilește comisiile de evaluare și numește membrii acestora din rândul specialiștilor propuși de consiliile facultăților din instituțiile de învățământ superior acreditate.

(8) Comisiile de evaluare sunt organisme permanente compuse din 7-9 membri, care se înlocuiesc în proporție de o treime o dată la 4 ani. Președintele, vicepreședintele și secretarul fiecărei comisii sunt numiți de către Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare.

(9) Consiliul Național de Evaluare Academica și Acreditare are dreptul să folosească experți și un aparat tehnic propriu.

(10) Consiliul Național de Evaluare Academica și Acreditare și comisiile de evaluare își desfășoară activitatea pe baza regulamentelor aprobate prin hotărâre a Guvernului.

Articolul 5

(1) Procedura de autorizare pentru funcționarea provizorie cuprinde următoarele operațiuni:

a) instituția interesată în organizarea și desfășurarea unor activități de învățământ superior elaborează un raport de autoevaluare pentru fiecare specializare, pe baza criteriilor generale cuprinse în prezenta lege; raportul de autoevaluare se anexează la cererea înaintată Ministerului Educației Naționale, care verifică legalitatea cererii; acesta transmite de îndată raportul de autoevaluare Consiliului Național de Evaluare Academica și Acreditare;

b) comisiile de evaluare prevăzute la art. 4 alin. (7) întocmesc rapoarte de evaluare pe baza analizei raportului de autoevaluare și a verificării îndeplinirii standardelor corespunzătoare criteriilor generale cuprinse în lege, precum și prin vizite la instituția solicitantă;

c) Consiliul Național de Evaluare Academica și Acreditare elaborează propriul sau raport, pe baza rapoartelor de evaluare ale comisiilor din subordine și a constatărilor proprii, în care propune acordarea sau, după caz, neacordarea autorizației de funcționare provizorie pentru fiecare facultate, colegiu sau specializare în parte; raportul Consiliului Național de Evaluare Academica și Acreditare se transmite Ministerului Educației Naționale și instituției solicitante;

d) în baza raportului Consiliului Național de Evaluare Academica și Acreditare și a avizului ministrului, Ministerul Educației Naționale elaborează proiectul de hotărâre a Guvernului, iar Guvernul acorda instituției solicitante autorizația de funcționare provizorie pentru facultățile, colegiile și specializările care îndeplinesc standardele prevăzute în prezenta lege.

(2) Înființarea unei instituții de învățământ superior prin divizare se face prin lege, la propunerea senatului universitar al instituției respective, după parcurgerea procedurilor de evaluare și acreditare.

(3) Înființarea unei instituții de învățământ superior prin reunire de instituții și/sau facultăți se face prin lege, la propunerea senatelor universitare ale instituțiilor implicate, după parcurgerea procedurilor de evaluare și acreditare.

(4) Instituția de învățământ superior înființată potrivit alin. (2) sau (3) trebuie să aibă cel puțin o facultate acreditată cu predare în limba română, la declanșarea procedurii de înființare.

Articolul 6

(1) Procedura de acreditare se declanșează la cererea instituției de învățământ superior interesate, pentru facultățile, colegiile și specializările care îndeplinesc condițiile și standardele prevăzute de lege.

(2) Termenul de depunere a cererii nu poate depăși 2 ani de la data absolvirii celei de-a treia promotii, după obținerea autorizației de funcționare provizorie, sub sancțiunea ridicării autorizației de funcționare provizorie.

(3) Consiliul Național de Evaluare Academica și Acreditare, împreună cu comisiile din subordine, întocmește un raport de evaluare, în baza căruia Guvernul inițiază proiectul de lege privind înființarea instituției de învățământ superior cu facultățile, colegiile și specializările propuse spre acreditare.

Articolul 7

(1) În cazul unor rapoarte de evaluare negative pentru toate facultățile, colegiile și specializările, prin hotărâre a Guvernului se retrage autorizația de funcționare provizorie instituției respective, aceasta intrând în procesul de lichidare, începând cu anul I.

(2) În cazul unor rapoarte de evaluare negative numai pentru o parte dintre facultățile, colegiile și specializările instituției, prin hotărâre a Guvernului se retrage autorizația de funcționare provizorie pentru acestea, care intră în procesul de lichidare, începând cu anul I.

Articolul 8

Instituția de învățământ superior autorizată provizoriu are dreptul de a angaja și de a promova prin concurs personal didactic, auxiliar și administrativ, în condițiile legii.

Articolul 9

(1) Facultățile, colegiile și specializările instituției de învățământ superior se supun periodic, din 5 în 5 ani, evaluării academice de către Consiliul Național de Evaluare Academica și Acreditare. În situația unui raport nefavorabil al acestuia, Ministerul Educației Naționale avertizează instituția de învățământ superior cu privire la facultatea, colegiul sau specializarea în cauză și, după un an, în baza unei noi evaluări cu rezultat negativ, prin ordin al ministrului educației naționale, se dispune încetarea școlarizării în facultatea, colegiul sau specializarea în cauză începând cu anul I.

(2) Specializările acreditate, pentru care nu sunt depuse rapoarte în vederea evaluării periodice, într-un termen de maximum un ciclu de școlarizare de la data intrării în vigoare a prezentei legi intră în lichidare. Ministerul

Educației Naționale este obligat să avertizeze instituția de învățământ superior cu cel puțin 6 luni înainte de expirarea termenului pentru depunerea rapoartelor respective.

(3) În primii 5 ani după obținerea acreditării instituțiile de învățământ superior nou-înființate se supun, după caz, controalelor anuale ale Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare, care monitorizează îndeplinirea standardelor de acreditare. Pentru aceste controale nu se percep taxe.

Articolul 10

(1) În situația în care nici o facultate, nici un colegiu sau nici o specializare a unei instituții de învățământ superior nu mai îndeplinește standardele corespunzătoare criteriilor de evaluare academică la care este supusă periodic, instituția de învățământ se desființează prin lege.

(2) Proiectul de lege privind desființarea instituției de învățământ superior se înaintează Parlamentului de către Guvern, la propunerea Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare.

(3) Actul oficial privind desființarea unei instituții de învățământ superior trebuie să reglementeze, în condițiile legii, situația studenților și baza materială.

Articolul 11

Facultățile, colegiile și specializările din instituțiile de învățământ superior în funcțiune la data de 22 decembrie 1989 sunt supuse numai procedurii de evaluare academică periodică, în conformitate cu prevederile art. 9.

Articolul 12

(1) Cheltuielile privind organizarea și funcționarea Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare, ale comisiilor din subordine, precum și ale experților utilizați sunt prevăzute în bugetul propriu.

(2) Instituțiile interesate în organizarea și desfășurarea unei activități de învățământ superior achită la data depunerii cererii o taxă pentru fiecare fază a procedurii de acreditare pentru fiecare facultate, colegiu și specializare, în cuantumul a zece salarii lunare brute de profesor universitar din învățământul de stat, cu vechime maximă.

(3) Pentru evaluarea academică periodică, prevăzută la art. 9 alin. (1), taxa este de trei salarii lunare brute de profesor universitar din învățământul de stat cu vechime maximă, pentru fiecare facultate, colegiu ori specializare.

(4) Pentru evaluarea programelor de studii aprofundate sau master, taxa este de un salariu lunar brut de profesor universitar cu vechime maximă.

(5) Taxa se depune în contul Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare.

Articolul 13

Examenul de licență sau de diploma ori, după caz, de absolvire, susținut la instituțiile, facultățile, colegiile și specializările acreditate, se desfășoară potrivit criteriilor generale aprobate de Ministerul Educației Naționale și criteriilor specifice aprobate de senatul universitar.

Articolul 14

Diplomele eliberate de instituțiile de învățământ superior pentru absolvenții facultăților, colegiilor sau specializărilor acreditate sunt recunoscute de drept de către Ministerul Educației Naționale.

Articolul 15

Instituțiile de învățământ superior pot organiza admiterea și pot continua activitatea de învățământ la specializările pentru care au obținut autorizația de funcționare provizorie sau acreditarea.

Articolul 16

Au dreptul de organizare a învățământului postuniversitar, inclusiv a doctoratului, numai instituțiile de învățământ superior acreditate care îndeplinesc condițiile stabilite prin lege.

Articolul 17

Rapoartele Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare, precum și avizul ministrului educației naționale se aduc la cunoștința și instituțiilor care solicită organizarea și desfășurarea unei activități de învățământ superior. Avizul ministrului educației naționale se comunică și Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare.

Capitolul 2

Criterii și standarde de evaluare academică și acreditare

Articolul 18

(1) Procedura de evaluare academică și acreditare se bazează pe un ansamblu de criterii generale și standarde obligatorii.

(2) Criteriile se referă la domeniile fundamentale de organizare și funcționare specifice instituțiilor de învățământ superior: personal didactic, conținutul învățământului, baza materială, activitate de cercetare și activitate financiară, structuri instituționale, administrative și manageriale, conform legii.

(3) Standardele corespund fiecărui criteriu și indica nivelurile minime obligatorii în procesul de evaluare și acreditare. Aceste niveluri sunt diferențiate pentru perioada funcționării provizorii sau pentru perioada ulterioară înființării prin lege.

Articolul 19

(1) Prin personal didactic, conform prezentei legi, se înțelege personalul care desfășoară activități didactice în instituția de învățământ superior.

(2) Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice.

(3) Pentru obținerea autorizației de funcționare provizorie instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normativelor legale, acoperite cu cadre didactice titularizate în învățământul superior după normele legale și cel puțin 20% cadre didactice cu titlul de profesor universitar și conferențiar universitar, angajate cu norma de baza sau cu statut de cadru didactic asociat.

(4) Pentru obținerea acreditării instituția de învățământ superior trebuie să aibă, la fiecare facultate, colegiu și specializare, cel puțin 50% din totalul posturilor cadre didactice cu norma de baza sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 20% să fie profesori universitari și conferențieri universitari.

(5) Pentru obținerea acreditării personalul de conducere al instituției de învățământ superior (rector, prorector, decan, prodecan), precum și șefii de catedra trebuie să fie cadre didactice cu norma de baza în instituție și să aibă gradul de profesor universitar sau conferențiar universitar titular.

Articolul 20

(1) Pentru obținerea autorizației de funcționare provizorie și pentru acreditare planurile de învățământ trebuie să cuprindă discipline obligatorii, opționale și facultative, corespunzător standardelor stabilite pe plan național de către Ministerul Educației Naționale, la propunerea Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare.

(2) Programele analitice ale disciplinelor de studiu trebuie să răspundă aceluiași cerințe ca și planurile de învățământ.

Articolul 21

Organizarea formațiunilor de studiu (serii, grupe, subgrupe) se face cu respectarea normelor legale.

Articolul 22

(1) Pentru obținerea acreditării instituției de învățământ superior titularii de discipline au obligația de a fi elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ.

(2) Conducerea instituției de învățământ superior are obligația de a asigura multiplicarea lucrărilor sus-menționate în număr corespunzător și de a le pune la dispoziție studenților.

Articolul 23

(1) În vederea acreditării, primele trei serii de absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior autorizate provizoriu susțin examenul de licență sau, după caz, de absolvire la facultățile, respectiv colegiile, stabilite de Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare.

(2) Din comisiile de examinare nu pot face parte cadrele didactice care au desfășurat activități la facultățile sau colegiile de la care provin candidații care urmează să susțină examenul de licență sau de absolvire, în condițiile prevăzute la alin. (1).

(3) Diplomele de licență sau, după caz, de absolvire pentru cei care promovează examenele în condițiile prevăzute la alin. (1) se eliberează de instituția organizatoare. În aceste diplome se specifică în mod obligatoriu instituția care a asigurat școlarizarea. Diplomele sunt recunoscute de Ministerul Educației Naționale.

(4) Pentru acreditare, pe lângă îndeplinirea celorlalte condiții prevăzute de lege, este necesar ca cel puțin 51% din totalul primelor trei serii de absolvenți să promoveze examenul de licență sau de diploma ori, după caz, de absolvire, până la termenul prevăzut la art. 6 alin. (2). Pentru fiecare serie de absolvenți promovabilitatea în interiorul termenului prevăzut la art. 6 alin. (2) trebuie să fie de cel puțin 40% .

(5) În cazul în care condițiile prevăzute la alin. (4) nu sunt îndeplinite, facultatea, colegiul sau specializarea intră în procesul de lichidare începând cu anul I.

(6) În perioada de funcționare provizorie instituția de învățământ superior este obligată să respecte standardele care au stat la baza acordării autorizației. Structurile instituționale de învățământ superior și condițiile de funcționare a specializărilor pentru care au fost date autorizații de funcționare provizorie pot fi modificate numai în condițiile reluării procedurilor de evaluare. Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare, precum și alte autorități publice abilitate prin lege efectuează controale ori de câte ori se considera necesar, fără percepere de taxe. În situația în care se constata neîndeplinirea condițiilor prevăzute în prezenta lege se aplică dispozițiile alin. (5).

Articolul 24

(1) Baza materială a instituției de învățământ superior trebuie să corespundă standardelor desfășurării unui proces instructiv-educativ de calitate.

(2) Pentru obținerea autorizației de funcționare provizorie instituția trebuie să facă dovada ca dispune de:

- a) spații adecvate procesului de învățământ, în proprietate sau prin închiriere;
- b) laboratoare proprii sau închiriate, cu dotare corespunzătoare pentru un an în avans față de anul școlarizat;
- c) biblioteca dotată cu sala de lectură și fond de carte propriu corespunzător conținutului disciplinelor predate și nivelului acestora.

(3) Pentru obținerea acreditării instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada ca în perioada de funcționare provizorie a utilizat cel puțin 25% din venituri pentru investiții în baza materială proprie.

(4) După doua cicluri de școlarizare ulterioare înființării prin lege, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada ca dispune în proprietate de cel puțin 50% din spațiile de învățământ și ca, în toată perioada anterioară, a utilizat cel puțin 25% din venituri pentru investiții în baza materială proprie.

Articolul 25

(1) Instituțiile care solicită autorizația de funcționare provizorie sau acreditarea trebuie să dovedească faptul ca personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică valorificate prin publicații, contracte, expertize, consultanța sau prin alte modalități.

(2) În vederea obținerii autorizației de funcționare provizorie sau a acreditării, instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada ca dispune de structuri de management academic și administrativ, adecvate fiecărei etape.

Articolul 26

La evaluarea academică periodică a facultăților, colegiilor și specializărilor, după caz, acestea trebuie să îndeplinească standardele stabilite pentru procesul de acreditare și celelalte prevederi legale.

Capitolul 3

Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 27

Instituțiile cu activități de învățământ superior înființate după 22 decembrie 1989 sunt obligate să solicite autorizația de funcționare provizorie în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Articolul 28

Prin acreditare se recunoaște valabilitatea întregii activități desfășurate de instituțiile de învățământ superior până la data acordării acesteia.

Articolul 29

În înțelesul prezentei legi, filialele instituțiilor, facultăților, colegiilor sau specializărilor sunt considerate unități distincte. Acestea se supun separat procedurii de evaluare academică și acreditare prevăzute în prezenta lege.

Articolul 30

(1) Pot desfășura activități de învățământ superior și pot utiliza denumirile universitate, institut, academie de studii sau altele similare numai instituțiile de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu sau acreditate.

(2) Desfășurarea de activități de învățământ superior de către unități neautorizate, precum și asumarea denumirii universitate, în sensul de instituție de învățământ superior, sau asumarea de calități și atribuții academice se pedepesc conform legii penale.

(3) Dispozițiile alin. (2) se aplică, treptat, și instituțiilor cu activități de învățământ superior, aflate în lichidare, cărora li s-a retras dreptul de școlarizare începând cu anul I, în condițiile legii.

(4) Instituțiile care desfășoară activitate de învățământ superior sunt obligate să afișeze, la loc vizibil, actele prin care au fost autorizate provizoriu sau acreditate, după caz.

(5) Sesizarea organelor de urmărire penală se face de către Ministerul Educației Naționale, Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare sau de către orice altă persoană fizică sau juridică care se considera lezată în drepturile sale prin funcționarea instituției în cauză.

Articolul 31

(1) Cadrul didactic cu funcția de baza la o instituție de învățământ de stat sau particular poate efectua activități didactice prin asociere, indiferent de forma de angajare, la alte instituții de învățământ superior, în conformitate cu prevederile legale și cu Carta Universitară.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și personalului didactic asociat instituțiilor de învățământ superior, provenit din alte sectoare de activitate.

(3) Cadrul didactic asociat are obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției în care are funcția de baza, precum și rectorilor instituțiilor la care este asociat, numărul orelor didactice prestate prin asociere.

Articolul 32

- (1) În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi Guvernul propune Parlamentului constituirea Consiliului Național de Evaluare Academica și Acreditare.
- (2) În termen de 30 de zile de la constituire Consiliul Național de Evaluare Academica și Acreditare stabilește comisiile de evaluare din subordine și numește membrii acestora.
- (3) În același interval Consiliul Național de Evaluare Academica și Acreditare elaborează regulamentele proprii de funcționare.

Articolul 33

- (1) Desfășurarea de activități de învățământ superior și eliberarea de acte de studii, în alte condiții decât cele prevăzute prin prezenta lege, atrag răspunderea civilă sau penală, după caz, a celor vinovați.
- (2) Consiliul Național de Evaluare Academica și Acreditare face publică lista cuprinzând facultățile, colegiile și specializările care nu au fost autorizate provizoriu sau acreditate.
- (3) Perceperea de taxe școlare și eliberarea de acte de studii, în cadrul unei activități desfășurate în alte condiții decât cele prevăzute de prezenta lege, atrag răspunderea civilă sau penală, după caz, a celor vinovați.

Articolul 34

- (1) Se considera desființată o specializare pentru care, din diferite motive, instituția nu a mai școlarizat, începând cu anul I, o perioadă minimă egală cu un ciclu de școlarizare. Reluarea activității la aceste specializări presupune o nouă autorizare de funcționare.
 - (2) Desființarea instituției de învățământ superior se face în momentul încetării totale a activității acesteia din diferite motive sau în cazul în care se constată că instituția desfășoară activități ostile statului român sau în contradicție cu legile și cu Constituția României.
-